

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Społecznej Szkoły Podstawowej Społecznego Towarzystwa Oświatowego na rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna

- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa o Systemie Oświaty znowelizowana z dnia 2 grudnia 2016 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.

Wstęp

Roczny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w 2023/2024 r. opiera się na triadzie wartości - **odpowiedzialność, współzależność, dzielnosć**, przyjęty przez Radę Nauczycieli, Samorząd Uczniowski oraz Rodziców uczniów ZSO STO. Wynika z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania oraz kierunkiem polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/2024. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa on sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023,
- wniosków i analiz (np. wnioski z ankiety dotyczącej sytuacji wychowawczej w szkole – diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest dobro i twórczy rozwój ucznia.

II. Wizerunek absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- zna normy społeczne i przepisy prawa obowiązującego w szkole i poza nią, stosuje się do nich, ma świadomość konsekwencji;
- zna zasady dobrego wychowania i stosuje je na co dzień;
- angażuje się w życie społeczności lokalnej, planuje przygotowuje, organizuje zajęcia. Staje się odpowiedzialny za młodszych;
- zauważa różnorodność i akceptuje ją, rozumie potrzeby innych, jest tolerancyjny, a w razie potrzeby okazuje pomoc;
- wykazuje się pomysłowością, planuje, organizuje, wykonuje i prezentuje efekty;
- wykorzystuje technologie IT;
- uświadamia sobie konsekwencje czynów karalnych;
- poznaje metody rozwiązywania konfliktów;
- potrafi korzystać z technik komunikacyjnych używanych w procesach negocjowania;
- prezentuje postawę obywatelską i patriotyczną;
- godnie reprezentuje szkołę i kraj;
- szanuje symbole narodowe;
- potrafi przeprowadzić kampanię wyborczą, ma świadomość uczestnictwa w głosowaniu, dba o przestrzeganie ordynacji, wspomaga prace towarzyszące wyborom;

- wykazuje zainteresowanie działaniami władz lokalnych, ma świadomość wpływu pojedynczego obywatela na życie społeczności lokalnej, jest świadomym aktywnym obywatelem. Czuje się związany ze swoim regionem, zna jego potrzeby i problemy;
- ma szerokie kompetencje językowe, integruje się z rówieśnikami z innych krajów, docenia różnorodność;
- odkrywa i zgłębia powiązanie nauki z życiem codziennym, potrafi dokonać wyboru spośród szerokiej oferty edukacyjnej;
- zna podstawy tworzenia firmy, jest kreatywny, przedsiębiorczy, podejmuje ryzyko;
- jest kreatywny, poznaje możliwości swoje i innych, projektuje ścieżkę dalszego rozwoju, wdraża się do podjęcia pracy zawodowej;
- umie sporządzać pisma urzędowe ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów związanych z rekrutacją, ćwiczy umiejętność autoprezentacji, potrafi wykorzystać swoje mocne strony;
- wyznacza sobie cele i wytrwale do nich dąży, nie zraża się niepowodzeniem, z godnością przyjmuje porażkę, traktując ją jako motywację do dalszego działania. Uznaje i szanuje autorytety;
- organizuje grupę, zbiera materiały, przygotowuje wybrany temat. Potrafi uważnie słuchać, jasno formułować myśli, wysuwać i zbijać argumenty, odważnie prezentować swoje zdanie;
- potrafi rozwiązywać konflikty, radzi sobie w trudnych sytuacjach, negocjuje;
- zna przynajmniej jeden język obcy, poznaje kulturę i obyczaje innych krajów, jest otwarty, przełamuje stereotypy;
- zbiera informacje o interesujących go kierunkach studiów. Szuka nowych możliwości zawodowych, robi plany na przyszłość. Ma świadomość swoich mocnych i słabych stron;
- nie wstydzi się przedstawić swojego problemu psychologowi i poprosić o pomoc. Potrafi nazywać emocje i mówić o nich. Radzi sobie w sytuacjach stresu. Nie jest obojętny na potrzeby innych;
- potrafi selekcjonować informacje, dostrzegać istotne problemy, analizować je, opisywać i prezentować. Jest kreatywny, a zarazem rzetelny i odpowiedzialny;
- sprawnie wykorzystuje technologie IT;
- nawiązuje kontakty z rówieśnikami i organizacjami za granicą, planuje wspólne działania, poznaje kulturę i obyczaje innych narodów, doskonali kompetencje językowe. Korzysta z nowoczesnych technologii;
- dostrzega potrzebę ciągłego doskonalenia i rozwoju;
- wie, że podstawą życiowego sukcesu jest systematyczna i cierpliwa praca nad sobą;
- czuje potrzebę rozwoju, nie boi się nowych wyzwań;
- konsekwentnie dąży do celu.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm

społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków

odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkotykami.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e –papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

Rada Nauczycieli:

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach niebezpiecznych dla zdrowia i życia uczniów,
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Pedagog szkolny i pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

Rodzice:

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego – Pasowanie Pierwszoklasistów
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Andrzejki szkolne,
- Mikołajki klasowe,
- Jasełka i Wigilie klasowe,
- Walentynki,
- Pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,
- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Sportu,
- Zakończenie roku szkolnego.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO 2022/2023 - WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY:

1. W roku szkolnym 2023/2024 należy podjąć dodatkowe działania ukierunkowane na profilaktykę uzależnień, w tym uzależnień od telefonu, komputera, smartfona.
2. Należy uświadomić uczniów w kwestii dbania o własne zdrowie.
3. Należy zwiększyć świadomość uczniów na temat podejmowanych przez szkołę działań promujących zdrowy styl życia.
4. Należy kontynuować podejmowane działania z zakresu bezpieczeństwa, w dalszym ciągu podejmować tematykę kulturalnego zachowania się, tolerancji oraz funkcjonowania uczniów w grupie rówieśniczej.

I. Harmonogram działań

S F E R A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N A	Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy, tworzenie portfolio uczniów, Odyseja Umysłu, Galeria Miesiąca	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów, świadomość własnej nauki	Ocenianie Kształtujące, przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły, Test Inteligencji Wielorakiej, test na style uczenia się, Innowacje pedagogiczne: „W krainie wyobraźni”, „Doświadczenia przyrodnicze”, „Matematyczne łamigłówki”, „Szachy”	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z doradztwa zawodowego, zajęcia tematyczne rozwijające uzdolnienia i mocne strony uczniów	wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, doradcy zawodowi z PPP	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej, upowszechnianie czytelnictwa	Szkolny Klub Koneserów Sztuki, Odyseja Umysłu, warsztaty plastyczne, zajęcia artystyczne, bicie rekordu czytania na przerwie	nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarka szkolna, pedagog, pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	zajęcia lekcyjne, godziny wychowawcze, wykorzystywanie na zajęciach scenek dramowych, SKKS-panele dyskusyjne, udział w życiu klasowym i szkolnym (samorząd	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok

I N T E L E K T U A L N A		uczniowski i klasowy, funpage szkoły), Debata Oksfordzka, elementy „Myślenia Krytycznego” wprowadzane podczas zajęć		
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	zajęcia lekcyjne (głównie przedmiotów realizowanych na poziomie rozszerzonym), godziny wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy, publikowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych, Przeprowadzenie Próbnego Egzaminu Ósmoklasisty	wychowawcy, nauczyciele organizatorzy konkursów, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	zajęcia zgodnie z harmonogramem
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy; terminowość – samodzielne planowanie czasu nauki/zabawy	godziny wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego, ocenianie kształtujące, świetlica szkolna, czytelnia	pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, wychowawca świetlicy, bibliotekarka szkolna	zgodnie z harmonogramem zajęć
M O R A L N A	Kształtowanie prawidłowych postaw wśród uczniów, wychowanie do wartości : szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej, dobroczynność	działalność charytatywna, Koło Wolontariatu „ProSTO z serca” zajęcia lekcyjne, przerwy, Międzynarodowy Dzień Kropki, współpraca z Opolskim Hospicjum „Betania” oraz Kluczborskim Hospicjum Ojca Pio, zbiórka karmy do schroniska, udział w akcji „Kasztany zbieramy – świetlicy pomagamy”, warsztaty z koordynatorką Opolskiego Hospicjum „Betania”, warsztaty z koordynatorką stowarzyszenia Oczami Zwierząt, pieczenie pierników, robienie ozdób świątecznych, szycie Emotkowych Pożeraczy Smutków, pikniki wolontariackie w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Edukacyjnym	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, Samorząd Uczniowski, Koło Wolontariatu „ProSTO z serca”, Opolskie Hospicjum „Betania”, Kluczborskie Hospicjum Ojca Pio, Stowarzyszenie Oczami Zwierząt, Stowarzyszenie Edukacyjne Mickiewicz	cały rok szkolny

M O R A L N A		Mickiewicz, Festiwal Praw Człowieka, wychowanie do życia w rodzinie		
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej . Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych .	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, udział w akcji „Skoła do hymnu” - wspólne odśpiewanie hymnu, Dzień Języka Ojczystego”, „Europejski Dzień Języków”, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, ślubowanie klas pierwszych, wyjazdy, wycieczki, udział w akcji MEN „Skoła pamięta” upamiętniającej ważne rocznice, wydarzenia i postaci historyczne	nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania, wychowawcy klas	zgodnie z kalendarzem uroczystości
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	wycieczki tematyczne związane z historią lokalną, tematyczne lekcje wychowawcze, „Skoła pamięta”, Język mniejszości narodowej – język niemiecki, Historia i Kultura Własna, Deutsch AG	osoby odpowiedzialne za wskazana formę	cały rok szkolny
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy , świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, lekcje religii, historyczne konferencje naukowe, „Rendez-vous z Francuskim” w ramach programu „Zwolnieni z teorii”, Program Erasmus – „Partnerstwo na małą skalę”, Deutsch Plus, Deutsch AG, Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Wirtualne podróże”	nauczyciele, wychowawcy, katecheta, osoby odpowiedzialne za wskazana formę	zgodnie z harmonogramem zajęć
M O R A L N A	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji , odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję,	zajęcia z pedagogiem, psychologiem (m.in. o Konwencji Praw Dziecka), godziny wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia lekcyjne, Dzień Tolerancji, „Zaświeć się dla autyzmu”, Światowy Dzień Zespołu Downa – „Dzień skarpetek nie do pary”, Festiwal Praw	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, uczniowie	zgodnie z harmonogramem zajęć

		Człowieka, Maraton Pisania Listów		
	<p>Promowanie zdrowego stylu życia, dbałość o zdrowie:</p> <p>- uświadomienie zagrożenia używania substancji psychoaktywnych (dopalaczy, e-papierosów, energetyków), a także nadużywania telefonów komórkowych, tabletów, Kształtowanie asertywności, sposoby radzenia sobie ze stresem.</p>	<p>lekcje wychowania fizycznego, Dzień Sportu, Europejski Tydzień Sportu, Europejski Dzień Sportu Szkolnego, obóz naukowy, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka,</p> <p>Psychodietetyka, „Śniadanie daje moc”, Warzywa i owoce w szkole, filmy, prelekcje, pogadanki, spotkania ze specjalistami, zajęcia z pedagogiem „Jak skutecznie radzić sobie ze stresem?”, „Podstępne WZW”, „Znamie! Znam je?” - realizacja programów profilaktycznych, spotkanie z Policją „Narkotyki, dopalacze zabijają”, bilanse zdrowia</p>	<p>nauczyciele WF, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, psychodietetyk, pielęgniarka, SANEPID</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć</p>
S P O Ł E C Z N A	<p>Dbłość o bezpieczeństwo, wdrażanie zasad bezpieczeństwa w szkole i w drodze do szkoły.</p>	<p>szkolenia BHP, spotkania z policją, strażą, próbną ewakuację, egzamin na kartę rowerową</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, policja, straż pożarna, osoba odpowiedzialna za pierwszą pomoc</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie, adaptacja i integracja uczniów</p>	<p>zajęcia integracyjne, organizowanie wycieczek, wyjazdów, ognisk, zajęć integrujących zespoły klasowe, wzajemna pomoc podczas zajęć, przerw, pomocy koleżeńska w nauce, Dni Otwarte</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, uczniowie, rodzice</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły, dbałość o otoczenie, staranność, estetyka</p>	<p>omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, Konsekwencji Niewłaściwego Zachowania, godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne, Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF, udział w kampanii społecznej „Szkoly pełne talentów”</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć</p>
S P O Ł				

E C Z N A				
	<p>Udział w życiu społecznym szkoły, uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji</p>	<p>wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego, organizacja uroczystości klasowych, współdecydowanie w ważnych sprawach klasy/szkoły, działania wzbogacające codzienne życie szkoły (starsi-młodszym, młodsi-starszym, uczniowie-nauczycielom, nauczyciele-uczniom), „SZKOŁA DEMOKRACJI i PARTYCYPACJI”, „Młodzi głosują”, elementy „Myślenia krytycznego” na lekcjach, Debata Oksfordzka</p>	<p>samorząd uczniowski, wychowawcy, uczniowie</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego</p>	<p>udział w akcjach charytatywnych, Akcja Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, wycieczki krajoznawcze, wolontariat</p>	<p>Samorząd Uczniowski, Koło Wolontariatu, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
S P O Ł E C Z N A	<p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy, pogłębianiu wiedzy na temat możliwości dalszej edukacji, form aktywności</p>	<p>warsztaty z doradztwa zawodowego, wyjazdy na targi edukacyjne, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy, rozwijanie pasji i zainteresowań, uświadomienie mocnych i słabych stron uczniów, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, Deutsch Plus</p>	<p>pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy nauczyciel przedsiębiorczości,</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy</p>	<p>analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów (Librus) wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,</p>	<p>pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, dyrektor</p>	<p>cały rok</p>

	<p>z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego</p>	<p>możliwość podawania własnych propozycji tematów omawianych na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami, możliwość współtworzenia Programu Wychowawczo - Profilaktycznego</p>		
	<p>Przeciwdziałanie występowaniu zachowań ryzykownych wśród uczniów. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia, asertywność</p>	<p>realizacja programów w zakresie bezpieczeństwa i profilaktyki, pogłębianie wiedzy z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy, zajęcia o asertywności, Kampania „Znamie! Znam je?”, „Podstępne WZW”, spotkania profilaktyczne z policją „Narkotyki, dopalacze zabijają”</p>	<p>pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele WF, pielęgniarka, policja, SANEPID</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Rozwój kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów. Bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnych. Zagrożenia dla „youtuberów”, przeciwdziałanie niekorzystnemu wpływowi mediów.</p>	<p>Przypominanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, telefonu komórkowego, smartfona, telewizji, zajęcia z pedagogiem „Uważni online”, zajęcia o cyberprzemocy, pogłębianie wiedzy i świadomości na temat uzależnień od Internetu, pogadanki, filmy profilaktyczne, „Lekcja w kinie – Odkrywamy świat reklamy”</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele (w szczególności nauczyciele informatyki), pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, policja</p>	<p>zgodnie z harmonogramem pracy szkoły</p>
E M O C J O N A L N A	<p>Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości</p>	<p>Ocenianie Kształujące, zajęcia z pedagogiem, godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne</p>	<p>pedagog, pedagog specjalny, wychowawca, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły</p>	<p>zajęcia z pedagogiem, godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne, przerwy</p>	<p>pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>

VIII. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

IX. Proponowane zagadnienia do poruszania podczas lekcji wychowawczych:

1. Integracja i troska o właściwe relacje w grupie rówieśniczej (umiejętności społeczne ze szczególnym naciskiem na negatywny wpływ przezywania, wyzywania, wyśmiewania przez kolegów, rozwój empatii). Kontrakt klasowy.
2. Umiejętności społeczne.
3. Co to jest zdrowy styl życia, higiena osobista?
4. Moje mocne i słabe strony.
5. Profilaktyka uzależnień - asertywne zachowania w kontekście sięgania po substancje psychoaktywne.
6. Bezpieczeństwo w Internecie – Facebook (i inne portale społecznościowe), youtuberzy, cyberprzemoc.
7. Jak panować nad swoimi emocjami? Radzenie sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych .
8. Nasze wartości.
9. Patriotyzm – czy jest nam potrzebny?
10. Bądź EKO.
11. Zostań wolontariuszem.
12. Dyskusji też muszę się nauczyć.

X. Współpraca z instytucjami

1. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Kluczborku
2. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kluczborku
3. Komenda Powiatowa Policji w Kluczborku
4. Hospicjum Ziemi Kluczborskiej Św. Ojca Pio
5. Opolskie Hospicjum „Betania”
6. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku
7. Świetlica Środowiskowa „Parasol”
8. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej (Filia w Kluczborku)
9. Stowarzyszenie Edukacyjne Mickiewicz